

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ a 1212-es számú bevalláshoz

Jogszábelvi háttér:

- a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Szht. tv.)
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: Szak. tv.)
- az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.)
- a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.)
- az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Ead. tv.)
- 280/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet a gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gyakorlati képzési normatívák mértékéről és a csökkentő tétel számításáról
- A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.)

Általános tudnivalók

A 1212-es számú a szakképzési hozzájárulásról szóló nyomtatvány kizárólag elektronikus úton nyújtható be. Az előleg összegéről a kötelezett a tárgyhót követő hónap 12. napjáig, a befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetéről pedig a tárgyévet követő év február 25. napjáig köteles bevallás benyújtására.

Kötelezettek köre:

Szakképzési hozzájárulásra kötelezett a belföldi székhelyű

- a) gazdasági társaság, kivéve a szakképzésről szóló törvény szerinti szakképzési feladatot ellátó nonprofit gazdasági társaságot, felsőoktatási intézmény által alapított társaságot, valamint olyan társaságot, amelyben felsőoktatási intézmény részesedést szerzett,
- b) szövetkezet, kivéve lakásszövetkezet, szociális szövetkezet, iskolaszövetkezet,
- c) állami vállalat, tröszt, trösztli vállalat, közös vállalat, erdőbirtokossági társulat, vízgazdálkodási társulat (kivéve a víziközmű-társulat), egyes jogi személyek vállalata és a leányvállalat,
- d) ügyvédi iroda, végrehajtó iroda és szabadalmi ügyvivő iroda,
- e) közjegyzői iroda,
- f) személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,
- g) egyéni cég.

Kötelezett továbbá a belföldön vállalkozási tevékenységet folytató, külföldi székhelyű jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társas cég, személyi egyesülés, egyéb szervezet is, ha belföldön telephellyel, fiókteleppel rendelkezik¹.

Az EVA alanyok szakképzési hozzájárulás bevallási kötelezettségüknek az eva bevallás ('43-as számú nyomtatvány) keretében tesznek eleget².

Annak a hozzájárulásra kötelezettnek, aki kötelezettségét átalányadó megfizetésével teljesíti, szakképzési hozzájárulás tekintetében **nem keletkezik bevallási és elszámolási kötelezettsége**, azt az átalányadó megfizetésével teljesíti³.

¹ Szht. 2. § (1)-(2) bekezdésben foglaltak alapján

² Szht. 2. § (4) bekezdése alapján

³ Szht. 2. § (3) bekezdése alapján

Felhívjuk az adózók figyelmét, hogy a kettős könyvvitelt vezető, eltérő üzleti éves egészségügyi szolgáltató vagy a közhasznú nonprofit társaság a fizetendő szakképzési hozzájárulás alapjának a 2. § (5) bekezdés b) pontja, valamint e) pontja szerinti meghatározásához szükséges, az üzleti évet követő év ötödik hónap utolsó napjáig az árbevétele összetételének alakulásában bekövetkezett - az éves bevallásában figyelembe nem vett - változása esetén a szakképzési hozzájárulás különbözetét az üzleti évet követő év ötödik hónap utolsó napjáig a társasági adóról készítendő bevallásában vallja be, fizeti meg vagy igényli vissza⁴.

Nem köteles szakképzési hozzájárulásra:

- a) a büntetés-végrehajtásnál a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szervezet,
- b) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eü. tv.) 3. § f) pontjában meghatározott egészségügyi szolgáltató - feltéve, hogy az egészségbiztosítási szervvel szerződést kötött és nem költségvetési szervként működik - az egészségügyi közszolgáltatás ellátásával összefüggésben őt terhelő szociális hozzájárulási adóalap után,
- c) az egyéni vállalkozó a szociális hozzájárulási adóalapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját,
- d) az egyéni cég, végrehajtó iroda, szabadalmi ügyvivő iroda, ügyvédi iroda, közjegyzői iroda tevékenységében a személyesen közreműködő tag a szociális hozzájárulási adóalapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját, valamint
- e) a közhasznú nonprofit gazdasági társaság a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 6. számú melléklet E) fejezete alapján megállapított kedvezményezett tevékenység ellátásával összefüggésben a társaságot terhelő szociális hozzájárulási adó alapja után⁵.

Figyelem! A korábbi évektől eltérően azon adózók, akik szakképzési hozzájárulási kötelezettségeiket gyakorlati képzés szervezésével teljesítették, 2012-es évtől már **nem** a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet felé (a továbbiakban: NSZFI) teljesítik bevallási és elszámolási kötelezettségüket, hanem az állami adó- és vámhatósághoz.

A szakképzési hozzájárulás kötelezettséget a **10032000-06056061 NAV Szakképzési hozzájárulás** beszedési számlára kell teljesíteni.

Fontos! A bevallásban az adatokat – az előrenyomott ezer forint szöveg figyelembevételével – ezer forintra kerekítve kell bejegyezni a kerekítés általános szabályainak (499 Ft-ig lefelé, 500 Ft-tól felfelé) alkalmazásával.

Az Art. 31. § (2) bekezdésében meghatározott bevallás benyújtására kötelezett adózó e kötelezettsége keletkezése időpontjától az állami adó- és vámhatósághoz teljesítendő valamennyi bevallási és adatszolgáltatási kötelezettségét elektronikus úton teljesíti.

A bevallás kitöltő programja és a hozzá tartozó útmutató letölthető a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) Internetes honlapjáról (<http://www.nav.gov.hu> → *Letöltések* → *Nyomtatványkitöltő programok* → *Egyszerű keresés/Összetett keresés*).

Ügyfélkapus regisztrációját a Kormányhivatal bármely járási (fővárosi kerületi) hivatalában, vagy a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi szervénél, a Nemzeti Adó- és

⁴ Szht. 9. § (6) bekezdése alapján

⁵ Szht. 2. § (5) bekezdése alapján

Vámhivatal ügyfélszolgálatain, a Magyar Posta Zrt. egyes ügyfélszolgálatain, illetve Magyarország diplomáciai, konzuli képviselőin is elvégezheti. Amennyiben rendelkezik a megfelelő szintű elektronikus aláírással, úgy regisztrálhat az interneten is, nem kell az ügyfél-regisztrációs szervnél megjelenie.

Felhívjuk szíves figyelmét a NAV internetes honlapján (www.nav.gov.hu) elérhető ügyfélszolgálat-keresőre.

Ellenjegyzés

Az adóbevallást, illetőleg az adóbevallással egyenértékű nyilatkozatot adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő ellenjegyezheti. Az ellenjegyzett hibás adóbevallás, illetőleg adóbevallással egyenértékű nyilatkozat esetén a mulasztási bírságot az állami adóhatóság az adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő terhére állapítja meg⁶.

Abban az esetben, ha az ellenjegyzésre jogosult nem rendelkezik adószámmal, akkor a magánszemély 10 pozíciós adóazonosító jelét kell balra zártan szerepeltetni a bevallás főlapjának (F) blokkjában.

Amennyiben a benyújtott bevallás ellenjegyzésére az adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő által kerül sor, úgy szerepeltetni kell az adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő nevét, adóazonosító számát, illetve az igazolvány számát.

A bevallás javítása, adózói javítása (helyesbítése), önellenőrzése, pótlása

A 1212 számú bevallás elévülési időn belüli javítására, adózói javítására (helyesbítésére), önellenőrzésére, illetve pótlására ugyanezen számú nyomtatvány kitöltésével van lehetőség a 2012. január 1-je után keletkezett kötelezettségek tekintetében.

Javítás (állami adóhatósági kiértékelést követően)

Az állami adóhatóság az adóbevallás helyességét megvizsgálja⁷, a számítási hibát és más hasonló elírást kijavítja, és ha a kijavítás az adófizetési kötelezettség vagy az adó-visszatérítés összegét érinti, az adózót a kijavítástól számított 30 napon belül értesíti. Ha az adóbevallás az adózó közreműködése nélkül nem javítható ki, vagy az adózó fennálló adótartozásáról, köztartozásáról a nyilatkozattételt vagy jogszabályban előírt igazolások benyújtásának kötelezettségét elmulasztotta, továbbá az adóbevallásából, nyilatkozatából olyan adatok hiányoznak, amelyek az állami adó- és vámhatóság nyilvántartásában sem szerepelnek az adóhatóság 15 napon belül – megfelelő határidő tűzésével – az adózót javításra (hiánypótlásra) szólítja fel⁸. A bevallását **elektronikusan benyújtó** adózónak – azon túlmenően, hogy a bevallás javítását a NAV illetékes igazgatóságánál személyesen, vagy írásban kezdeményezi – lehetősége van arra, hogy a hibák kijavítását követően a bevallást újból benyújtsa. Ebben az esetben a főlap (A) blokkjának megfelelő kódkockájába („**Hibásnak minősített bevallás vonalkódja**”) kell beírnia az eredeti (**hibásnak minősített**) bevallás 10 jegyű vonalkódját, mely a javításra való felhívást tartalmazó levélben található meg.

Adózói javítás (helyesbítés)

⁶ Art. 31. § (14) bekezdése alapján.

⁷ Art. 34. § (1) bekezdése alapján.

⁸ Art. 34. § (6) bekezdése alapján.

A NAV által elfogadott bevallás után, ugyanarra az időszakra csak adózoí javításként (helyesbítésként) vagy önellenőrzésként nyújtható be ismételten a bevallás. Adózoí javításról akkor van szó, amikor az adózo utóbb észlelte, hogy az állami adóhatóság által elfogadott bevallás valamely tájékoztató adat tekintetében téves (például az adózo/magánszemély családi neve, székhelye/telephelye/fióktelepe/lakcíme), vagy valamely tájékoztató adat az elfogadott bevallásból kimaradt, azaz a bevallás nem teljes körű, vagy a vonatkozó bevallás időszaka helytelen volt. Az Art. 34. § (7) bekezdése alapján az adó megállapításához való jog elévülési idején belül az adózo is kezdeményezheti az adóbevallás kijavítását, ha a bevallás - adó, adóalap, költségvetési támogatás összegét nem érintő - hibáját észleli.

Ebben az esetben, ha a bevallás benyújtása adózo kérelmére történő javítás miatt történik, akkor a főlap B) blokkjában található, „Bevallás jellege” kódkockában a „H” betűjelet kell kiválasztani.

Értékadatok helyesbítése

Fontos!

Amennyiben az értékadatok helyesbítése az adózo kötelezettségének változását eredményezi, úgy a bevallás tekintetében önellenőrzést kell végezni.

Önellenőrzés

Az önellenőrzést a hatályos rendelkezések⁹ szerint kell elvégezni, és a nyomtatványt az illetékes állami adó- és vámhatósághoz kell benyújtani.

Az adózo a bevallását önellenőrzéssel csak az adóbevallásra előírt határidőt követően módosíthatja. Az állami adó- és vámhatósági ellenőrzés megkezdésétől a vizsgálat alá vont adó – a vizsgált időszak tekintetében – önellenőrzéssel nem módosítható. A NAV által elfogadott, feldolgozott bevallás után, ugyanarra az időszakra, adóalap, illetőleg adó módosítására kizárólag csak önellenőrzés keretében és elévülési időn belül van lehetőség¹⁰.

Az adó megállapításához való jog annak a naptári évnek az utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el, amelyben az adóról bevallást, bejelentést kellett volna tenni, illetve bevallás, bejelentés hiányában az adót meg kellett volna fizetni.

Egy önellenőrzéssel csak egy bevallási időszakra vonatkozó adatok módosíthatók.

Fontos!

Önellenőrzés esetén minden esetben a teljes bevallást meg kell ismételni, tehát nemcsak az önellenőrizni kívánt adatot, hanem azt is, amit nem önellenőriz.

Az önellenőrzési pótlék módosítására csak ismételt önellenőrzés keretében van lehetőség.

Ebben az esetben a bevallás főlapjának (B) blokkjában a „Bevallás jellege” menüből az önellenőrzésnek megfelelő („O”) betűt kell kiválasztani, és a 1212-01-es lap (O) blokkjában jelölni kell „X”-szel, hogy a bevallás ismételt önellenőrzésnek minősül.

Amennyiben önellenőrzési pótlékot önellenőriz, akkor kizárólag csak az önellenőrzési pótlékot módosíthatja, más a bevallásban szereplő egyéb kötelezettséget nem, de a bevallást teljesen ki kell töltenie. Kivétel természetesen a 1212-01-es lap (D) blokkja, ahol csak az önellenőrzési pótlék összege mezőben lehet – a különbözet összegének előjelhelyesen szerepeltetett – adat.

Tehát abban az esetben, ha a korábbi önellenőrzési bevallásban feltüntetett önellenőrzési pótlék összege annak módosítása miatt csökken, akkor a negatív előjelet is fel kell tüntetni a vonatkozó mezőben.

⁹ Art. 49-51. § alapján

¹⁰ Art. 49. § (1)- (3) bekezdésben foglaltak alapján

Pótlás

Ezt a nyomtatványt kell használni a késedelmesen, – vagyis a bevallás benyújtásának esedékességét követően – az elévülési időn belül benyújtott bevallások esetében is.

Az adóbevallás különös szabályai

Valamennyi adózónak ezen a nyomtatványon kell adóbevallást tennie, ha¹¹

- a) A felszámolás alatt álló adózók a tevékenységüket lezáró adóbevallást – a felszámolás megkezdését megelőző nappal lezárt időszakra – a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül; a felszámolási záró adóbevallást a záró mérleg elkészítésének napját követő napon kötelesek az állami adóhatóságnak benyújtani és egyidejűleg az adót is meg kell fizetni.¹²
- b) A végelszámolás alatt álló adózók a tevékenységüket lezáró adóbevallást a végelszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül, a záró adóbevallást a végelszámolást lezáró beszámoló letétbe helyezésére és közzétételére előírt határidőben, a közzétételre való megküldéssel egyidejűleg, illetve a cégbejegyzésre nem kötelezett, de a végelszámolás szabályai szerint megszűnő adózók a végelszámolást lezáró beszámoló elkészítésének (elfogadásának) napját követő napon kötelesek benyújtani.
- c) Átalakul, az átalakulás napjával, az éves elszámolású adókról a számvitelről szóló törvényben a beszámoló készítésére előírt határidőn belül kell benyújtani a bevallást.¹³
- d) Felszámolási eljárás, vagy végelszámolás nélkül szűnik meg, vagy az adóköteles tevékenységét megszünteti, a megszűnés napjával,
- e) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint egyéni vállalkozónak minősülő magánszemély e tevékenységét megszünteti, a tevékenység folytatására való jogosultsága megszűnik, szünetel, valamint ügyvédi, szabadalmi ügyvivői tevékenységét, illetőleg a közjegyző közjegyzői szolgálatát szünetelteti, illetve ha a szüneteltetés során a tevékenység folytatására való jogosultsága megszűnik (a továbbiakban együtt: soron kívüli bevallási kötelezettséget kiváltó esemény).

A bevallásra kötelezettek közül a d) és e) pont esetében az adózóknak a soron kívüli adóbevallást a bevallással még le nem fedett időszakról, valamint az egyéni vállalkozóknak, a végelszámolási, felszámolási eljárás nélkül megszűnő adózóknak az éves elszámolási kötelezettségükről 30 napon belül kell benyújtani. Az e) pontban e határidőt a tevékenység folytatásához szükséges engedélyt visszavonó vagy a foglalkozás gyakorlásának eltiltásáról szóló határozatnak a jogerőre emelkedésétől kell számítani.

A felszámolás kezdő időpontja a felszámolást elrendelő jogerős végzés közzétételének napja. Ettől az időponttól számított 30 napon belül – a felszámolás megkezdését megelőző nappal – kell a gazdálkodó szervezetnek az adóbevallást benyújtania.

A végelszámolási eljárás kezdő időpontja a jogutód nélküli megszűnésről rendelkező határozatban megállapított időpont.

Ha a felszámolási és végelszámolási eljárás az év közben fejeződik be, szintén ezt a bevallást kell beadni.

¹¹ Az Art. 33. § (3)-(6) bekezdésében foglaltak alapján.

¹² A Cstv. 31. § (1) bekezdés a) pontjában, 52.§ (1) bekezdésében és 63/B. § (2) bekezdésében foglaltak alapján.

¹³ Art. 33. § (4) bekezdése alapján.

Átalakulás esetén a bevallást a jogelődre vonatkozóan 30 napon belül kell benyújtani. **Ilyen esetben a bevallásnak tartalmaznia kell a jogelőd adószámát is.**

A soron kívüli bevallással le nem fedett időtartamra a soron kívüli bevallás benyújtását kiváltó esemény hónapjának kötelezettségeként kell a szakképzési hozzájárulás kötelezettséget feltüntetni.

Példa:

1. Ha adózó 2012.05.05-én megszűnik, akkor 2012.01.01-2012.05.05-ig tartó bevallási időszakkal bead egy elszámoló bevallást, mely esetben a 1212-01-es lap A) blokkjában jelöli, hogy a bevallást az „elszámolás miatt nyújtja be”, és a főlap B) blokkjában jelölte a „Bevallás típusa/fajtája”: „M”/”E”.
2. Ha az adózó 2012. 02.15-én felszámolás (végelszámolás) alá kerül, akkor ebben az esetben bead 2012.01.01-től 2012.02.14-ig egy elszámoló bevallást F1 (V1) jelöléssel, majd amíg folyik nála a felszámolási folyamat, addig beadogatja F2 (V2) jelöléssel az előleg bevallásait (2012.02.15-2012.02.29-ig, 2012.03.01-2012.03.31-ig...). Amikor befejeződik a felszámolás, akkor F3-as (V3) jelöléssel ismételt benyújt egy elszámoló bevallást: 2012.02.15-től a felszámolás vége dátumáig.
3. Ha az adózó év közben szüneteltet 2012.05.13-tól, és 2012.08.13-tól, akkor a következőképpen kell kitöltenie a bevallást.
 - a. Az első szüneteltetési időszak (2012.05.13) estében az adózó folyamatosan beadta április hónapig az előleg bevallásait, majd az ötödik hónapban a következő bevallási időszakot kell feltüntetnie: 2012.01.01-2012.05.12-ig (szüneteltetést megelőző napig), a bevallás típusa: „S”, és a 01-es lapon jelöli, hogy a bevallást elszámolás miatt nyújtja be.
 - b. 2012.07.01-jétől újra működik, majd 08.13-án megint szüneteltetésbe kezd, akkor a hetedik hónapra előlegbevallást nyújt be, a következő bevallását pedig a következőképpen adja: 2012.07.01-2012.08.12, bevallás típusa: „S”, és a 01-es lapon jelöli, hogy a bevallást elszámolás miatt nyújtja be.

A bevallás részei:

1212	Főlap
1212-01	Részletező lap a szakképzési hozzájáruláshoz
1212-02	Nyilatkozat arról, hogy az önellenőrzés indoka az, hogy az adókötelezettséget megállapító jogszabály alaptörvény-ellenes, vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusába ütközik

A 1212-es főlapjának kitöltési útmutatója

A főlap (A) blokkjában kell feltüntetni az adózó adószámát, adóazonosító jelét, nevét, székhelyét/telephelyét/fióktelepét/lakcímét, levelezési címét és annak az ügyintézőnek a telefonszámát és nevét, aki a bevallás feldolgozása során feltárt hiba esetén a javításba bevonható.

Az elektronikusan benyújtott bevallás javítása esetén az adóhatóság által hibásnak minősített bevallás vonalkódját kérjük feltüntetni. A vonalkódot az állami adóhatóságtól kapott, a hibás bevallásról (1212) szóló kiértékelő levél tartalmazza.

A főlap (B) blokkjában kell feltüntetni – **a bevallás jellege elnevezésű** kódkocka megfelelő kitöltésével –, hogy a bevallás adózó kérelmére történő adózái javítás (helyesbítés) („H”), önellenőrzés („O”) céljából került benyújtásra. Ismételt önellenőrzés esetén a bevallás jellege elnevezésű kódkockában önellenőrzés („O”) jelölést és a 1212-01 lap („O”) blokkjában „X” jelölést is kell alkalmazni.

A „Bevallás típusa” kódkockába azt kérjük jelölni, hogy az adóbevallást az adózó felszámolás, végelszámolás, átalakulás, egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetése, egyéni vállalkozó, ügyvéd és a szabadalmi ügyvivő e minőségében végzett tevékenysége, közjegyző közjegyzői szolgálata szüneteltetése, vagy egyéb megszűnés miatt nyújtja be.

A kódkockába: felszámolás esetén "F",
végelszámolás esetén "V",
átalakulás esetén "A",
szüneteltetés esetén "S",
egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetése esetén "E",
egyéb megszűnés esetén "M"

betűjelet kérünk feltüntetni.

Felszámolási/végelszámolási eljárás esetén (ha a „bevallás típusa”: F/V) a „**Bevallás fajtája**” kódkockába kérjük beírni, hogy az adózó az **eljárás megkezdésére** vonatkozó bevallást nyújtja be, ez esetben a kódkockába írjon „1”-et, ha az **eljárás időtartama alatti** bevallását nyújtja be a kódkockába „2”-t kell írnia. Az **eljárás befejezésekor** a kódkockába írjon „3”-t.

Útmutató a 1212-01. lap kitöltéséhez

A szakképzési hozzájárulás **alapja** a hozzájárulásra kötelezettet terhelő **szociális hozzájárulási adó alapja. Mértéke a szociális hozzájárulási adóalap 1,5%-a**¹⁴.

A **szociális hozzájárulási adó** a kifizetőt természetes személlyel fennálló egyes jogviszonyaira, az egyéni vállalkozót, a mezőgazdasági őstermelőt e jogállására tekintettel (saját maga után), más személyt e fejezet külön rendelkezése alapján, a társadalmi közös szükségletek fedezetéhez való hozzájárulás kötelezettségének megfelelően terhelő, százalékos mértékű fizetési kötelezettség¹⁵.

A szociális hozzájárulási adó alanya:

- a) kifizető
- b) mezőgazdasági őstermelő
- c) egyéni vállalkozó¹⁶.

A kifizetőt terhelő adó alapja:

a) a kifizetőnek a természetes személlyel fennálló, adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyára tekintettel, vagy azzal összefüggésben a természetes személy részére juttatott, kifizetett, a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerinti adókötelezettség alá eső nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításánál a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerint figyelembe vett jövedelem, növelve a munkavállalói érdekképviselőt ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj összegével;

b) a kifizetőnek a természetes személlyel fennálló, adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyára tekintettel, vagy azzal összefüggésben a természetes személy részére juttatott, kifizetett, a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerinti adókötelezettség alá eső önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításánál a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerint figyelembe vett jövedelem;

¹⁴ Szht. 4. § (1)-(2) bekezdésben foglaltak alapján

¹⁵ Ead. 453. § (1) bekezdése alapján

¹⁶ Ead. 454. § (1) bekezdése alapján

e) az a)–b) pont hatálya alá tartozó juttatás hiányában az adófizetési kötelezettséget eredményező munkaviszonyt, a szövetkezeti tag részére munkavégzési kötelezettséget eredményező más jogviszonyt szabályozó munkaszerződésben, illetőleg más szerződésben meghatározott személyi alaphér, illetőleg díjazás; külföldi kiküldetés esetén e pont alkalmazásában személyi alaphér a munkaszerződés alapján fizetett (juttatott), az adott munkakörben foglalkoztatott kiküldetését megelőző évi havi átlagos alaphére, ennek hiányában a tárgyhavi személyi alaphér¹⁷.

Az adóalap megállapításának különös szabályai

(1) A közkereseti társaságot, a betéti társaságot, a korlátolt felelősségű társaságot, a közös vállalatot, az egyesülést, az európai gazdasági egyesülést a tagjával fennálló adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyára tekintettel havonta terhelő adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Az adó alapja legalább az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony fennállása minden napjára számítva a minimálbér 112,5 százalékanak harmincad része, ha a jogviszony nem áll fenn a hónap minden napján.

Azok körét, **akik mentesülnek a különös szabályok alkalmazása alól** az Ead. törvény 458. §-a tartalmazza.

A szakképzési hozzájárulás teljesíthető

- a) szakképző iskola és a hozzájárulásra kötelezett között létrejött együttműködési megállapodás alapján vagy
- b) szakképző iskola tanulója és a hozzájárulásra kötelezett között létrejött tanuló szerződés alapján folytatott gyakorlati képzés szervezésével.
- c) gyakorlatigényes alapképzési szak keretében folytatott gyakorlati képzés szervezésével, amennyiben a gyakorlati képzésre a felsőoktatási intézmény és a hozzájárulásra kötelezett a felsőoktatásról szóló törvény 31. § (1) bekezdése alapján együttműködési megállapodást kötött¹⁸.

Aki hozzájárulási kötelezettségének nem vagy részben vagy időszakosan tesz eleget gyakorlati képzés szervezésével, a bruttó kötelezettségét vagy a nettó kötelezettségét az állami adó- és vámhatóságnál vezetett számlára történő befizetéssel teljesíti¹⁹.

A szakképzési hozzájárulásra kötelezett a tárgyév 1-11 hónapjára vonatkozóan havonta szakképzési hozzájárulás előleget fizet. Az előleg mértéke a tárgyhavi bruttó kötelezettség, azzal, hogy a 2012. évre vonatkozóan az Szht. 8. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségcsökkentő tétel időarányosan figyelembe vehető az előleg befizetésénél.

Az előleg összegét az adózó maga állapítja meg, elektronikus úton vallja be és fizeti meg a tárgyhót követő hónap 12. napjáig²⁰.

Ebben az esetben a 1212-01-es lap (A) blokkjában jelölnie kell, hogy a „részletező lapot az előlegbevallás miatt nyújtja be”.

A befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetét a tárgyévet követő év február 25. napjáig kell befizetni, és bevallani, illetőleg a többletfizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni²¹.

A szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzés szervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezett a bruttó kötelezettsége mértékét a 2012-es évre vonatkozóan **440.000 Ft/fő/év**

¹⁷ Ead. 455. § (1) bekezdése alapján

¹⁸ Szht. 5. § alapján

¹⁹ Szht. 6. § alapján

²⁰ Szht. 9. § (2)-(4) bekezdésben foglaltak alapján

²¹ Szht. 9. § (5) bekezdése alapján

összegeben meghatározott alapszabály alapján és a 280/2011. (XII.20.) Korm. rendeletben meghatározott gyakorlati képzési normatívák szerint számított összeggel csökkentheti²².

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki hozzájárulási kötelezettségét kizárólag tanulószerveződés alapján folytatott gyakorlati képzés szervezésével teljesíti, és a csökkentő tétel összege meghaladja a bruttó kötelezettsége mértékét, az azt meghaladó részt (az előleg és az éves elszámolás során is) visszaigényelheti²³. Ennek értelmében az a hozzájárulásra kötelezett szerepeltethet negatív adatot a 1212-es bevallás 01-es lapjának 11. sorában, aki **kizárólag** tanulószerveződés alapján szervez gyakorlati képzést.

Adózó az adott évben rendszeresített „Átvezetési és kiutalási kérelem a folyószámlán mutatkozó túlfizetéséhez” elnevezésű '17 számú nyomtatvány 01-es lapján kezdeményezheti a folyószámláján mutatkozó, valós túlfizetésének átvezetését és/vagy kiutalását.

I. A szakképzési hozzájárulás részletezése

Az (A) blokkban kell jelölnie az adózónak, hogy **a bevallást az előlegbevallás, vagy az elszámolás miatt nyújtja-e be**. Amennyiben az előlegbevallás tekintetében tölti ki a lapot, akkor a bevallás főlapján a bevallási időszak az adott hónap elejétől az adott hónap végéig tarthat (pl.: 2012.01.01-2012.01.31.).

Ha elszámolást jelöl, akkor általános esetben (kivéve: soron kívüli bevallás esetén) a főlapon egyéves bevallási időszakot kell feltüntetnie. Soron kívüli bevallás esetén a bevallási időszak záró dátuma a soronkívüliséget kiváltó ok napja, vagy az azt megelőző nap.

Mindkét esetben ki kell tölteni a (C) blokkban található részletező táblázatot.

„A hozzájárulásra kötelezett szakképzési hozzájárulási kötelezettségét az Szht. 5. § alapján”:

1. Nem teljesítette (adózó az Szht. 6. § alapján jár el)
2. Teljesítette (az Szht. 5. §-a alapján gyakorlati képzés szervezésével)
3. Kizárólag tanulószerveződéssel teljesítette (Szht. 5. § alapján kizárólag tanulószerveződés alapján folytatott gyakorlati képzés szervezésével)

Ha az adózó az adott hónapban (vagy egész évben) nem teljesítette szakképzési hozzájárulási kötelezettségét az Szht. 5. §-a szerinti gyakorlati képzéssel, hanem pénzübeli teljesítéssel tesz eleget szakképzési hozzájárulás kötelezettségének, akkor nem vonhat le a (C) blokkban található táblázat alapján csökkentő tételeket, vagyis nem töltheti ki a 07. sort, és ebben az esetben a kódokockában az **1-es** (Nem teljesítette) jelölést kell választania.

A **2-es** (Teljesítette) jelölést válassza akkor is, ha részben, vagy időszakosan tesz eleget az Szht. 5. §-a szerinti gyakorlati képzésnek. A 2-es jelölésbe beletartozik az együttműködési megállapodás, és az Ftv. hatálya alá tartozó gyakorlatigényes szak keretében kötött együttműködési megállapodás, illetőleg a tanulószerveződés alapján folytatott gyakorlati képzés is.

A **3-as** (Kizárólag tanulószerveződéssel teljesítette) lehetőséget abban az esetben válassza, ha kizárólag tanulószerveződés alapján folytatott gyakorlati képzéssel teljesíti szakképzési hozzájárulási kötelezettségét.

01. sor: Ebben a sorban kell szerepeltetni a szakképzési hozzájárulás előleg összegét, illetőleg az éves nettó, vagy tört éves kötelezettségét.

²² Szht. 8. § (1) bekezdése alapján

²³ Szht. 8. § (2) bekezdése alapján

Éves elszámolás esetén a nettó éves kötelezettség és az előleg **különbözetét** kell beírni, ami akár +/- előjelű is lehet.

05. sor: A szakképzési hozzájárulás alapja a hozzájárulásra kötelezettet terhelő szociális hozzájárulási adó alapja²⁴.

06. sor: Szakképzési hozzájárulás mértéke (bruttó kötelezettség).

Ebbe a sorba a szociális hozzájárulási adóalap 1,5 százalékanak megfelelő csökkentő tételek figyelembe vétele nélkül megállapított összegét kell beírni²⁵.

07. sor: Kötelezettség csökkentő tétel (a 08., 09. és 10. sorok összege)

Az a kötelezett, aki a hozzájárulási kötelezettségét a szakképző iskola és a hozzájárulásra kötelezett között létrejött együttműködési megállapodás alapján, szakképző iskola tanulója és a hozzájárulásra kötelezett között létrejött tanulószerveződés alapján, valamint a gyakorlatigényes alapképzési szak keretében folytatott gyakorlati képzés szervezésével teljesíti a felsőoktatási intézmény, és a hozzájárulásra kötelezett között kötött együttműködési megállapodás alapján, akkor a bruttó kötelezettsége mértékét 2012. évre vonatkozóan **440.000 Ft/fő/év** összegben meghatározott alapszabvány alapján a 280/2011. (XII.20.) Korm. rendeletben meghatározott gyakorlati képzési normatívák szerint számított összegével csökkentheti.

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki a szakképző iskolával kötött **együttműködési megállapodás alapján folytatott gyakorlati képzés szervezésével tesz eleget hozzájárulási kötelezettségének**, éves és havi bruttó kötelezettségét a következő csökkentő tétel összegével csökkentheti (08. sorban)

- a) **gyakorlati képzési normatíva összege egy napra** az alapszabvány (440.000 Ft) összegének 130-cal történő elosztása ($440.000/130 \approx 3385$ Ft),
- b) a csökkentő tétel **éves összege** tanulónként a gyakorlati képzési normatíva napi (3385 Ft) összege és a tárgyévben teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata,
- c) **havi összege** a tárgyév 1-11. hónapjára vonatkozóan tanulónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege (3385 Ft) és a tárgyhónapban teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata²⁶.

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki a szakképző iskola tanulóval kötött **tanulószerveződés alapján folytatott gyakorlati képzés szervezésével tesz eleget hozzájárulási kötelezettségének**, éves bruttó kötelezettségét a következő csökkentő tétel összegével csökkentheti (09. sorban)

- a) **csökkentő tétel éves összege** – ha a tanulószerveződés hatálya tárgyév teljes időtartamára fennáll – tanulónként az alapszabvány összegének és a tanulószerveződésben megnevezett szakképesítéshez tartozó
 - ✓ a 2013/2014-es tanév kezdetéig a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény alapján indított szakképzés esetében a 280/2011. (XII.20.) Korm. rendelet 1. mellékletben,
 - ✓ a 2013/2014-es tanév kezdetétől a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény alapján indított szakképzés esetében a 280/2011. (XII.20.) Korm. rendelet 2. mellékletben meghatározott szakképesítésenkénti súlyszorzó szorzata.

²⁴ Szht. 4. § (1) bekezdése alapján

²⁵ Szht. 4. § (2) bekezdése alapján

²⁶ 280/2011. (XII.20.) Korm. rendelet 4. § alapján

Amennyiben a **tanulószerződés hatálya a tárgyév teljes időtartamára nem áll fenn**, akkor tanulónként a csökkentő tétel havi összege a következő

- b) **havi összege** a tárgyév 1-11. hónapjára vonatkozóan tanulónként az a) bekezdés szerint számított csökkentő tétel éves összegének egy tizenketted része
- c) ha a **tanulószerződés megkötésére hónap közben kerül sor**, a havi csökkentő tétel összege azon hónap vonatkozásában számolható el a tanuló után először, amelyben a hozzájárulásra kötelezett legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített
- d) ha a **tanulószerződés hónap közben szűnik meg**, az adott hónapra vonatkozóan a havi csökkentő tétel összegét az adott hónapból a tanulószerződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni²⁷.

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki **gyakorlatigényes alapképzési szak keretében folytatott hallgatói munkaszerződés alapján szervezett szakmai gyakorlat szervezésével tesz eleget hozzájárulási kötelezettségének**, éves és havi bruttó kötelezettségét a következő csökkentő tétel összegével csökkentheti (10. sorban)

- a) a hallgatóra vonatkozó gyakorlati képzési normatíva napi összege az alapnormatíva összegének 100-zal történő elosztása ($440.000 \text{ Ft}/100=4.400 \text{ Ft}$),
- b) tárgyévre vonatkozó csökkentő tétel éves összege hallgatónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyévben teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata,
- c) előleg fizetésénél a tárgyév 1-11. hónapjára vonatkozó csökkentő tétel havi összege hallgatónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyhónapban teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata²⁸.

Ezen csökkentő tételeket különböző sorokban szerepeltetheti a gyakorlati képzés jogcímének megfelelően (**08. sor** – Együttműködési megállapodás alapján igénybe vehető csökkentő tétel, **09. sor** – Tanulószerződéssel rendelkező tanuló után igénybe vehető csökkentő tétel, **10. sor** - Gyakorlatigényes alapképzési szak keretében hallgatói munkaszerződés alapján szervezett szakmai gyakorlat után igénybe vehető csökkentő tétel). A 08.-10. sorok b) oszlopában található **fő** mezőben azt kell feltüntetnie az adózónak az adott sorra vonatkozóan, hogy hány fő foglalkoztatott együttműködési megállapodás alapján, vagy tanulószerződéssel, illetőleg gyakorlat igényes alapképzési szak keretében hallgatói munkaszerződés alapján.

Elszámoló bevallás benyújtása esetén a b) oszlopba (**fő**) azon hónapra vonatkozó létszámot kell beírni, amely hónapra vonatkozóan nem teljesítette előlegfizetési kötelezettségét.

Példa: Bevallási időszak (általános esetben): 2012.01.01-2012.12.31, a 01-es lapon jelöli, hogy elszámolás miatt nyújtja be a bevallást, és a 08., 09. vagy a 10. sor b) oszlopába a decemberi hónapban gyakorlati képzéssel foglalkoztatott személyek létszámát kell beírnia.

Figyelem! A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény 5. §-ának c) bekezdése – amely kimondja, hogy a szakképzési hozzájárulás teljesíthető a gyakorlatigényes alapképzési szak keretében szervezett szakmai gyakorlattal, amennyiben **a szakmai gyakorlatra külső képzőhelyen, a hallgatóval kötött hallgatói munkaszerződés alapján kerül sor** - 2012. szeptember 1-jén lépett hatályba, és ezzel egyidejűleg az 5. § b) bekezdése hatálytalan.

Tekintettel arra, hogy az 5. § b) bekezdése 2012. szeptember 1-jével hatálytalan, ennek megfelelően az adózók erre a jogszabályi helyre hivatkozással [*gyakorlatigényes alapképzési szak keretében folytatott gyakorlati képzés szervezésével, amennyiben a gyakorlati képzésre a felsőoktatási intézmény és a hozzájárulásra kötelezett a felsőoktatásról szóló törvény 31. § (1)*]

²⁷ 280/2011. (XII.20.) Korm. rendelet 5. § alapján

²⁸ 280/2011. (XII.20.) Korm. rendelet 6. § alapján

bekezdése alapján együttműködési megállapodást kötött] már nem teljesíthetik szakképzési hozzájárulási kötelezettségüket a szeptemberi hónaptól a novemberi hónapig előleg bevallásaikban. Az éves elszámolás során a 10. sorban kell feltüntetniük az 1-8 hónapra (általános esetben azon hónapokra, amely hónapokban az 5. § b) bekezdése szerinti gyakorlati képzéssel teljesítette hozzájárulási kötelezettségét) vonatkozóan bevallott felsőoktatási törvény hatálya alá tartozó gyakorlatigényes alapképzési szak keretében (hallgató után) igénybe vehető csökkentő tételek összegét.

11. sor: Nettó kötelezettség (a 06. sor összegéből a 07. sor összege)

Ebbe a sorba a bruttó kötelezettség (06. sor) összegének és a kötelezettség csökkentő tételek összegének (07. sor) különbözetét kell beírni.

Felhívjuk az adózók figyelmét, hogy a 11. sorban lehetősége van az adat +/- 1-el történő módosítására.

Példák:

1. Adózó szakképzési hozzájárulás kötelezettségét az Szht. 5. §-a alapján nem teljesítette, vagyis nincs kötelezettség csökkentő tétele, ebben az esetben az előleg bevallásakor a 1212-01-es lap 11. sorában szereplő adatnak meg kell egyeznie az 01. sorban szereplő adattal (ez az adat kerül fel az adózó folyószámlájára). A program ezt az értéket automatikusan kiszámítja, mely értéket az adózó +/- 1-el módosíthatja.

2. Adózó szakképzési hozzájárulás kötelezettségét az Szht. 5. §-a alapján teljesítette (2-es kódot jelölt). Egész évben előlegként bevallott (1-6 hónapra) 900e kötelezettséget, majd a 7-11.hónapig minden hónapban 0-át vallott. Év végi elszámolásakor [jelölte a 1212-01-es lap (A) blokkjában, hogy a bevallást elszámolás miatt nyújtja be] a

05. sor Szakképzési hozzájárulás alapja = 120.000e Ft

06. sor Bruttó kötelezettsége (szhj alap * 1,5%) = 1800e Ft

07. sor Kötelezettség csökkentő tételek = 1500e Ft.

Ebben az esetben a Nettó éves kötelezettsége (11.sor) = 300e Ft. Ennek megfelelően tekintettel arra, hogy az adózó év közben előlegként bevallott 900e Ft-ot, pedig az éves kötelezettsége 300e Ft lett volna, az éves elszámoló bevallásában az 01.sorba nem a 300-at kell beírnia, hanem a 300e Ft, és a 900e Ft különbözetét -600-at (ez túlfizetés). Ebben az esetben a folyószámláján az eddigi 900e Ft helyett már csak 300e Ft marad.

Amennyiben az előlegként bevallott kötelezettsége 1500e Ft, és az év végi elszámolásakor az éves nettó kötelezettsége is 1500e Ft, ebben az esetben az 01.sorban „0”-át kell feltüntetnie.

Előleg bevallásakor [jelölte a 1212-01-es lapon az (A) blokkban, hogy a bevallást előlegbevallás miatt nyújtja be] ha a 11. sorban („Nettó kötelezettség”) negatív kötelezettség szerepel, akkor az adózó év közben nem igényelhet vissza, ezért ebben az esetben az 01.sorban „0”-át kell feltüntetnie.

3. Adózó szakképzési hozzájárulás kötelezettségét az Szht. 5. §-a alapján kizárólag tanulószereződéssel teljesítette (3-as kód). Amennyiben adózó egész évben visszaigényelt (-850e Ft-ot), és az éves elszámolásakor Nettó kötelezettségként az jött ki, hogy -1000e Ft járt volna vissza, akkor a 1212-01-

es lapon az 01.sorban a még visszajáró összeget kell feltüntetnie, vagyis -150-et.

Amennyiben év közben az előlegbevallásai alapján +1050e Ft kötelezettsége és az éves elszámolásakor az jön ki, hogy az éves „Nettó kötelezettsége” (11.sor) 1000e Ft, akkor a 01.sorban -50-et kell feltüntetnie, ami a visszajáró összeg.

II. Önellenőrzés („O” és „D” blokk)

Az (O) blokkban abban az esetben kell „X” jelölést alkalmazni, amennyiben bevallása ismételt önellenőrzésnek minősül. Ebben az esetben a bevallás főlapján a „Bevallás jellege” kódokkába „O”-t kell írni.

15. sor: Itt kell feltüntetni az eredeti bevallásban megadott, illetve az önellenőrzéssel helyesbített adókötelezettségek különbözetét.

16. sor: Az önellenőrzési pótlék alapját itt kell szerepeltetni.

17. sor: Ebbe a sorba az önellenőrzési pótlék összege kerül.

Amennyiben a 15. sorban vagy a 17. sorban negatív előjelű összeg szerepel, azaz az önellenőrzés következtében az adózónak visszajáró adója keletkezik, akkor ezen összeg visszaigényléséhez az adott évben rendszeresített „Átvezetési és kiutalási kérelem a folyószámlán mutatkozó túlfizetéshez” elnevezésű '17-es számú nyomtatványt kell benyújtani.

Az önellenőrzési pótlék kiszámítása

Az adózó javára mutatkozó módosítás esetén önellenőrzési pótlékot sem felszámítani, sem megfizetni nem kell²⁹.

Az adózó terhére mutatkozó módosítás esetén az önellenőrzési pótlék alapja a 15. sor „c” oszlopában feltüntetett összeg, azaz a bevallott és az önellenőrzéssel feltárt helyesbített adó összegének különbözete. Az önellenőrzési pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 365-öd része, illetve ugyanazon bevallás ugyanazon adatának ismételt önellenőrzése esetén annak másfélszerese. Az önellenőrzési pótlékot az eredeti bevallás benyújtására előírt határidőt követő első naptól az önellenőrzés benyújtásának napjáig terjedő időszakra kell kiszámítani.

Az önellenőrzési pótlékot a jegybanki alapkamat változásaihoz igazodva kell kiszámítani, azaz az önellenőrzéssel érintett időszakot ennek alapján időintervallumokra kell bontani.

A megállapított önellenőrzési pótlék annak bevallásával egyidejűleg esedékes. Ez az összeg 215 adónemkód megjelöléssel kerül előírásra az adózó adó- és járulék-folyószámláján.

Az önellenőrzési pótlék megállapításához segítséget nyújt a NAV internetes honlapján (www.nav.gov.hu/kalkulátorok) található pótlékszámítási program.

Útmutató a 1212-02. lap kitöltéséhez

Ezt a lapot kell kitölteni, ha az önellenőrzésének oka, hogy az adókötelezettséget megállapító jogszabály alaptörvény-ellenes, vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusába ütközik³⁰.

²⁹ Art. 51. § (2) bekezdése alapján

³⁰ Art. 124/B. § alapján

A lapot csak a 1212-es bevallás önellenőrzésként történő benyújtása esetén annak részeként, azzal együtt (egyidejűleg) lehet benyújtani! Amennyiben ezt a lapot önállóan nyújtotta be, azt az állami adó- és vámhatóság nem tudja figyelembe venni.

A lap fejlécében az azonosításához szükséges adatokat kell feltüntetnie.

Az (A) blokkban kell jelölnie X-szel, ha önellenőrzésének oka az, hogy az adókötelezettséget megállapító jogszabály alaptörvény-ellenes, vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusába ütközik.

A (B) blokkban lévő 2. sorban kell megadnia az adónem kódját, a 3. sorban pedig az adónem nevét, melyben végrehajtott önellenőrzésének indoka alaptörvény-ellenes vagy Európai Unió kötelező jogi aktusába ütköző jogszabály. Amennyiben több ilyen adónem van, úgy több 1212-02-es lapot kell benyújtania, és a lap fejlécében a lap megfelelő sorszámát jelölnie kell!

A (C) blokkban kell részleteznie, hogy

- a) melyik az, az adókötelezettséget megállapító jogszabály, mellyel kapcsolatban önellenőrzését benyújtotta, továbbá
- b) milyen okból alaptörvény-ellenes, illetve az Európai Unió mely kötelező jogi aktusába ütközik, valamint
- c) ismeretei szerint az Alkotmánybíróság, vagy az Európai Unió Bírósága a kérdésben hozott-e már döntést, ha igen, közölje a döntés számát.

Ezen blokk szabadon írható/gépelhető részt tartalmaz, melyben részletesen ki kell fejtenie az előzőekben leírtakat.

NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL

ARCHÍVUM